

STI:N TUTKIMUS ETENEÄ MAAILMALLA

Instituutin tuottama raamatuntutkimus on saanut hyvän vastaanoton kansainvälisessä lehdistössä. STI:n tutkijan Timo Eskolan viimeisin tutkimus **Messiah and the Throne** sai perin myönteiset arvostelut alan laajimman yhdistyksen, Society of Biblical Literature, lehdessä (RBL) Yhdysvalloissa.

Eskolan tutkimus käsittelee sitä, miten apostolien varhainen opetus Kristuksesta keskittyi kuvaan taivaallisesta valtaistuimesta. Ajatus valtaistuimesta puolestaan oli tuttu jo Vanhasta testamentista, koska Jumalan uskottiin istuvan taivaassa kirkkauden valtaistuimellaan. Sen lisäksi juutalaisessa kirjallisuudessa teologien erityisenä mielenkiinnon kohteena oli taivaallisen valtaistuimen pohdinta ja Jumalan ylistäminen tuon valtaistuimen edessä.

Kirjaa arvostelleen G. Junckerin mukaan Eskolan tutkimus on ensimmäinen laaja aihetta käsittelevä teos. Vaikka kyseessä olevan ns. juutalaisen valtaistuinmystiikan tutkimusta on ollut paljonkin, kokoavaa teosta ei aikaisemmin ole kirjoitettu. Siksi Juncker katsoo, että uusi opus on ”must reading” kaikille niille, jotka tarkastelevat varhaista kristologiaa.

Juncker pitää teosta monessa mielessä merkittävänä. Hän arvostaa perusteellista metodin määrittelyä ja laajoja juutalaisen kirjallisuuden analyysyjä. Palkitsevimpana hän pitää kuitenkin kirjan lukuja 10–12,

joissa etsitään selitystä varhaisen kristologian synnylle. Vaikka juutalaiset teologit tunsivat ajatuksen taivaallisista valtaistuimista ja puhuivat taivaaseen korotetuista henkilöistä, heidän näkemyksensä ei kuitenkaan sellaisenaan siirtynyt Uuteen testamenttiin.

Uuden testamentin opetuksessa olennaista on se muutos (transformaatio), jonka aiempi traditio koki Kristuksen kohdalla.

Jeesuksen seuraajien mukaan ylösnoussut Kristus istui sillä paikalla, jossa Jumalan olisi pitänyt istua. Kristusta ylistettiin jumalallisena olentona valtaistuimella. Näin ylösnousemuskristologia tulkitsti uudelleen perinteisen uskon ytimen – sen, että Jumala istuu Herrana ja hallitsijana valtaistuimellaan. Perinteisestä teokratiasta tuli ”kristokratia”.

Juncker katsoo, että Eskolan johtopäätökset teoksessa ovat perusteltuja ja niitä voi pitää luotettavina.

Myönteistä arviota tukee lopuksi myös se, että Junckerin mukaan teoksessa on vain vähäisiä heikkouksia, joista mikään ei vaikuta itse teoksen päteesiin. Myönteinen arvio päättyy kohteliaasti: ”Kaiken kaikkiaan Eskola on tarjonnut meille terävän ja oivaltavan teoksen, joka muistuttaa meille, että tutkimus voi olla kiehtovaa ja – luonnollisesti – että tämänkin jälkeen on vielä tehtävä paljon työtä.”

